టోమాస్ మరియు

లైబ్రరీ లేడీ

పాట్ మోరా

చిత్రాలు: రౌల్ కోలో

తెలుగు అనువాదం :

కె . శ్రీకృష్ణ సాయి

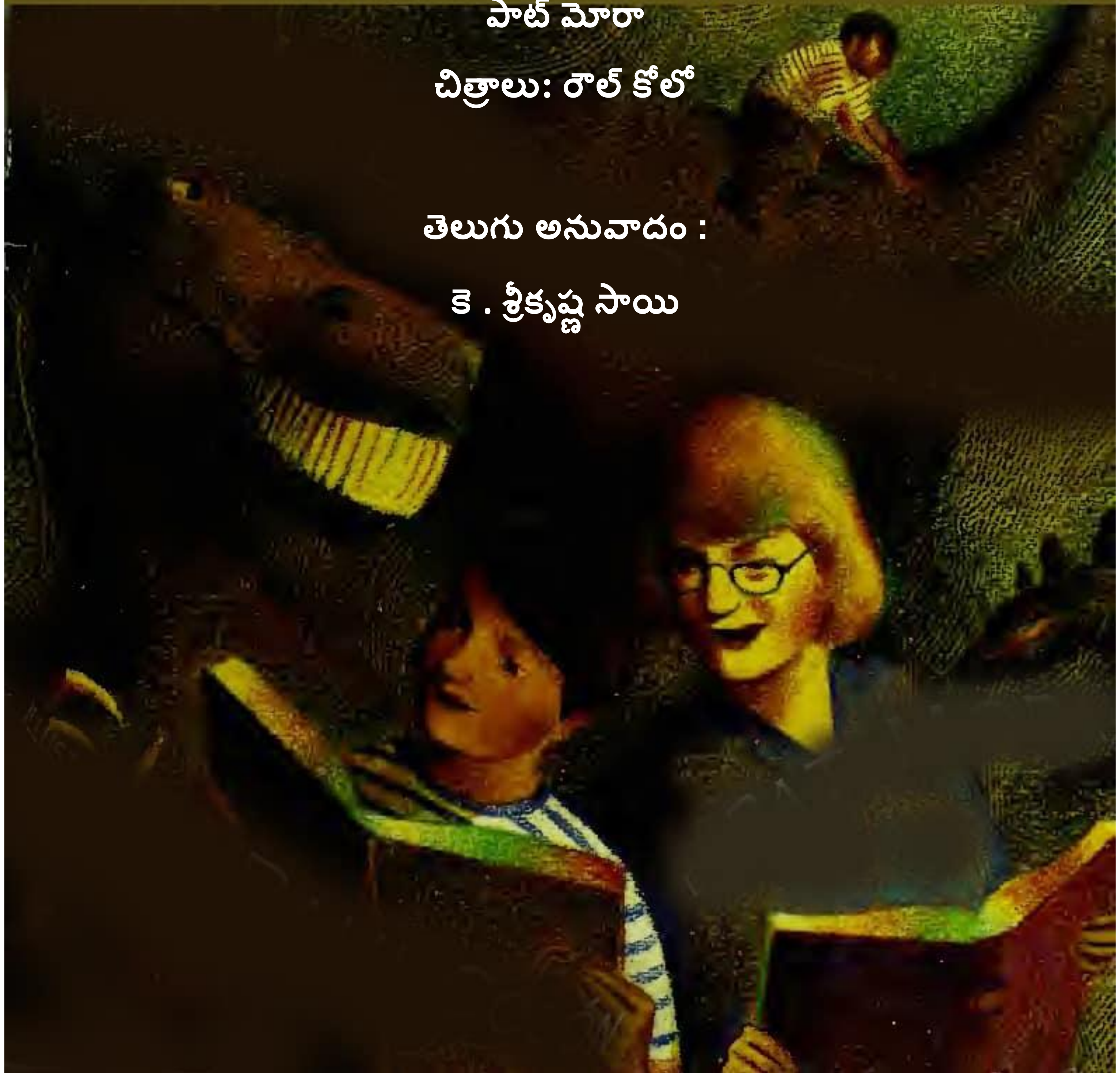

టోమాస్ మరియు లైబ్రరీ లేడీ

పాట్ మోరా

చిత్రాలు: రౌల్ కోలో

తెలుగు అనువాదం :

కె శ్రీకృష్ణ సాయి

టోమాస్ మరియు

లైబ్రరీ లేడీ

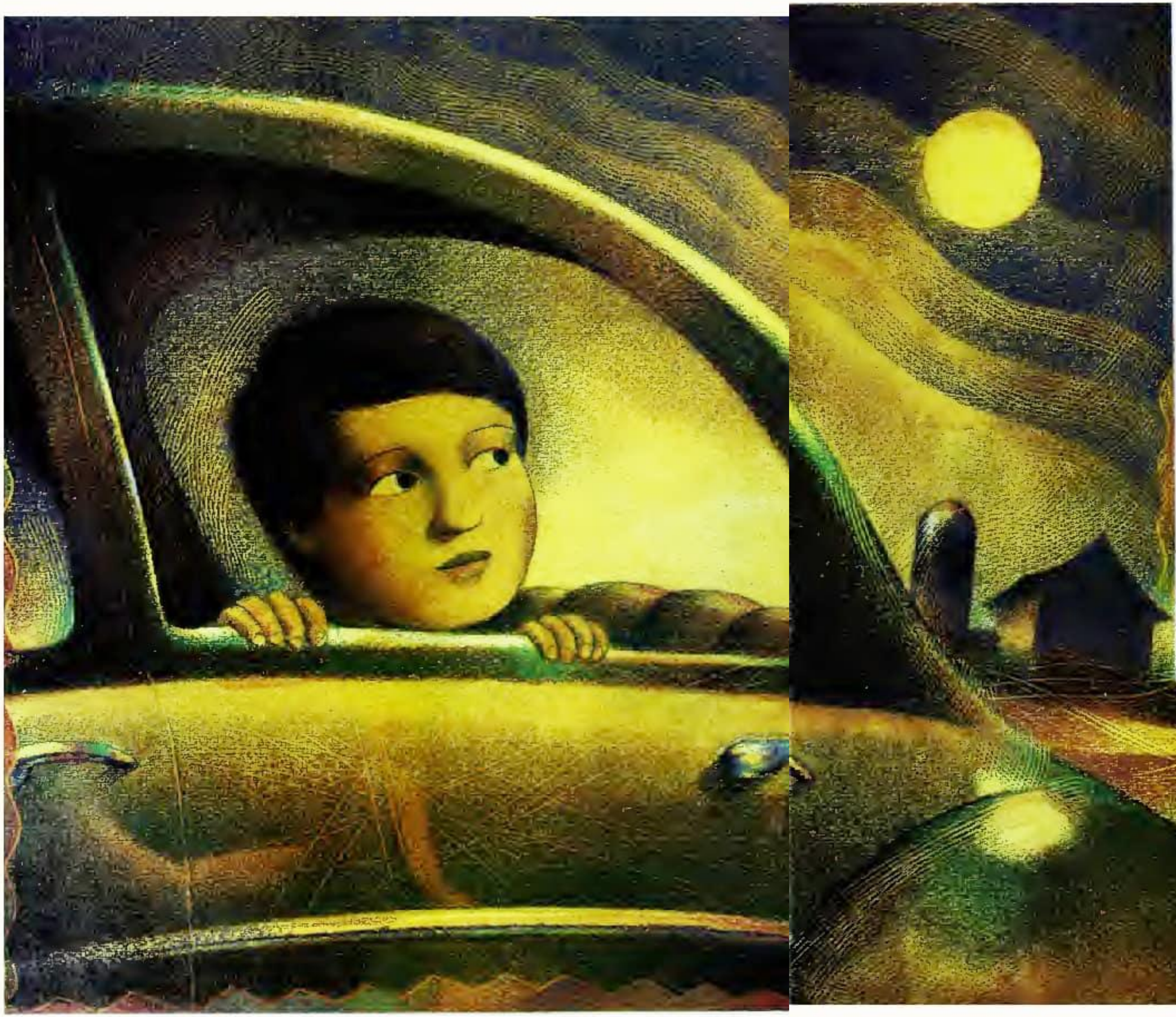

అది అర్ధరాత్రి. నిండు చంద్రుని వెలుగు అలసిపోయిన పాత కారును అనుసరిస్తోంది. టోమాస్ కూడా అలసిపోయాడు. వేడికి, అలసటకు. టెక్సాస్‌లోని తన సొంత ఇంట్లో ఉన్న తన సొంత పడక అతనికి గుర్తొచ్చింది.

టోమాస్ తన కుటుంబంతో కలిసి మళ్లీ ఐవా రాష్ట్రానికి వెళ్తున్నాడు. అతని తల్లి, తండ్రులు వ్యవసాయ కూలీలు. శీతాకాలంలో వారు టెక్సాస్ రైతుల కోసం పండ్లు, కూరగాయలు కోయగా, వేసవికాలంలో ఐవా రైతుల కోసం అదే పని చేసేవారు.సంవత్సరం తర్వాత సంవత్సరం, వారు తమ తుప్పు పట్టిన పాత కారులో బంప్-బంప్ అంటూ ప్రయాణం చేసేవారు."అమ్మా," అని టోమాస్ మెల్లగా అన్నాడు, "నా దగ్గర ఒక గ్లాసు చల్లని నీరు ఉంటే, దాన్ని పెద్ద పెద్ద గుటకలతో తాగేవాడిని. అందులోని మంచు ముక్కలను చప్పరించేవాడిని. చివరగా మిగిలిన నీటి చుక్కలను నా ముఖంపై పోసుకునేవాడిని.

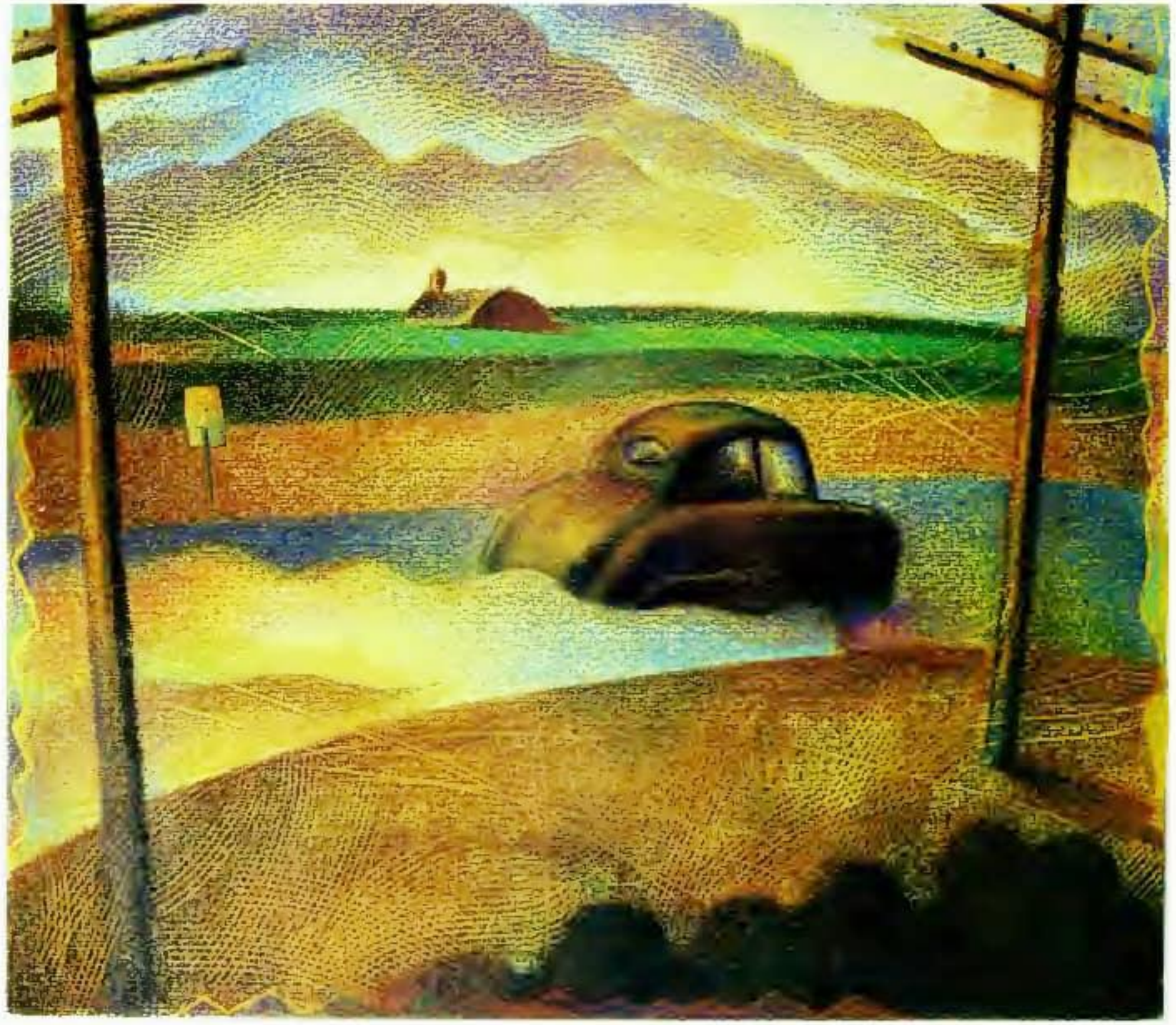

చివరికి కారు ఆగినప్పుడు టోమాస్ చాలా సంతోషించాడు. అతను తన తాతయ్య అయిన పాపా గ్రాండే కిందకు దిగడానికి సహాయం చేశాడు.టోమాస్, "బుయెనాస్ నోచెస్" (Buenas Noches) — అంటే "శుభరాత్రి" — అని తన తాత పాపా గ్రాండేకు, అమ్మకు, నాన్నకు, అలాగే తన చిన్న తమ్ముడు ఎన్రికేకు చెప్పాడు.ఆ తర్వాత, తన కుటుంబం ఇతర కార్మికులతో కలిసి పంచుకుంటున్న చిన్న ఇంటిలో ఉన్న మడత మంచం (కాట్) మీద ముడుచుకుని పడుకున్నాడు.

మరుసటి రోజు ఉదయం చాలా త్వరగా, అమ్మా నాన్నలు పచ్చని మొక్కజొన్న పొలాల్లో మొక్కజొన్న కోయడానికి వెళ్లారు. రోజంతా వారు మండే ఎండలో కష్టపడి పని చేశారు.టోమాస్ మరియు ఎన్రికే వారికి నీళ్లు తీసుకెళ్లేవారు. తరువాత ఆ ఇద్దరు అబ్బాయిలు, అమ్మ ఒక పాత టెడ్డీ బేర్ బొమ్మతో కుట్టి తయారు చేసిన బంతితో ఆడుకున్నారు.

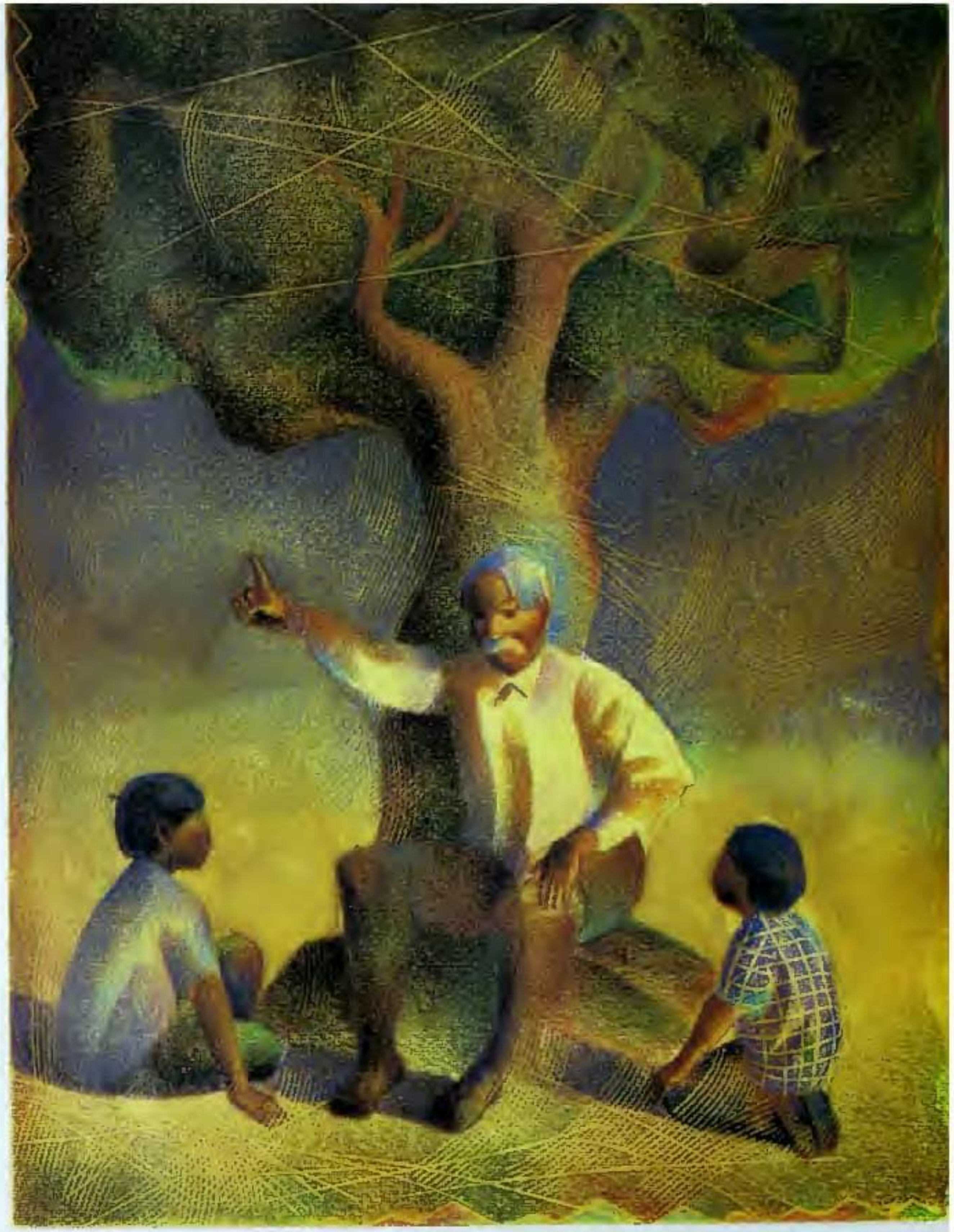

వారికి వేడిగా అనిపించినప్పుడు, వారు పాపా గ్రాండేతో కలిసి ఒక చెట్టు నీడలో కూర్చున్నారు."అడవిలో ఉన్న మనిషి కథ చెప్పండి," అని టోమాస్ అన్నాడు.పాపా గ్రాండే స్పానిష్ భాషలో కథలు చెప్పడం టోమాస్‌కు చాలా ఇష్టం. కుటుంబంలో పాపా గ్రాండేనే ఉత్తమ కథకుడు."ఎన్ ఉన్ తియెంపో పాసాడో (En un tiempo pasado)," అని పాపా గ్రాండే ప్రారంభించాడు. "అనగనగా...ఒక గాలులతో కూడిన రాత్రి, ఒక మనిషి గుర్రంపై అడవి గుండా ప్రయాణిస్తున్నాడు. గాలి 'హూఊఊఊ...' అంటూ గట్టిగా వీచుతోంది. ఆకులు 'విష్, విష్...' అంటూ ఎగురుతున్నాయి.అకస్మాత్తుగా ఏదో ఒకటి ఆ మనిషిని పట్టుకుంది. అతను కదలలేకపోయాడు. చుట్టూ చూడడానికి కూడా అతనికి చాలా భయం వేసింది. రాత్రంతా అక్కడి నుంచి గుర్రంపై వెళ్లిపోవాలని అనుకున్నాడు. కానీ వెళ్లలేకపోయాడు.గాలి ఎంత గట్టిగా వీచిందో! ఆకులు ఎంత బలంగా ఎగిరాయో! అతని పళ్లు ఎంతగా వణికాయో!చివరికి సూర్యుడు ఉదయించాడు. ఆ మనిషి నెమ్మదిగా వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. అతన్ని పట్టుకున్నది ఎవరో మీకు తెలుసా?"టోమాస్ చిరునవ్వు చిందిస్తూ, "ముళ్లతో ఉన్న ఒక చెట్టు," అని చెప్పాడు.పాపా గ్రాండే నవ్వుతూ, "టోమాస్, నా కథలన్నీ నీకు తెలుసు," అన్నాడు. "గ్రంథాలయంలో ఇంకా చాలా కథలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు నువ్వు ఒంటరిగా వెళ్లగలిగేంత పెద్దవాడివి. అక్కడి నుంచి కొత్త కథలు నేర్చుకుని వచ్చి మాకు చెప్పవచ్చు."

మరుసటి ఉదయం టోమాస్ పట్టణం మధ్యలోకి (డౌన్‌టౌన్‌కి) నడుచుకుంటూ వెళ్లాడు. అక్కడ ఉన్న పెద్ద గ్రంథాలయాన్ని చూశాడు. దాని ఎత్తైన కిటికీలు తనవైపు కోపంగా చూస్తున్న కళ్లలాగా అనిపించాయి.టోమాస్ ఆ పెద్ద భవనం చుట్టూ మళ్లీ మళ్లీ తిరిగాడు. పుస్తకాలు చేతిలో పట్టుకుని బయటకు వస్తున్న పిల్లలను చూశాడు.నెమ్మదిగా అతను మెట్లు ఎక్కడం ప్రారంభించాడు. పైకి... పైకి... ఎక్కుతూ, తనలో తాను స్పానిష్ భాషలో మెట్లను లెక్కపెట్టాడు."ఉనో, దోస్, త్రెస్, క్వాత్రో..." (Uno, dos, tres, cuatro...)అంటే "ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగు..."భయంతో టోమాస్ నోరు ఎండిపోయినట్లుగా అనిపించింది.అతను గ్రంథాలయ ద్వారాల ముందు నిలబడ్డాడు. తన ముక్కును గాజుకు ఆనించి లోపలికి తొంగి చూశాడు. ఆ గ్రంథాలయం చాలా విశాలంగా, పెద్దదిగా కనిపించింద

ఒక చేయి టోమాస్ భుజాన్ని మెల్లగా తట్టింది. టోమాస్ ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఒక పొడవైన మహిళ అతని వైపు చూసింది."ఈ రోజు చాలా వేడిగా ఉంది," అని ఆమె చెప్పింది. "లోపలికి వచ్చి కొంచెం నీళ్లు తాగు. నీ పేరు ఏమిటి?" అని అడిగింది."టోమాస్," అని అతను చెప్పాడు."రా, టోమాస్," అని ఆమె చెప్పింది.లోపల చాలా చల్లగా ఉంది. టోమాస్ తన జీవితంలో ఇంత ఎక్కువ పుస్తకాలను ఎప్పుడూ చూడలేదు.ఆ మహిళ అతన్ని గమనించింది. "రా," అని మళ్లీ చెప్పి, అతన్ని తాగునీటి ఫౌంటెన్ దగ్గరకు తీసుకెళ్లింది."ముందు కొంచెం నీళ్లు తాగు. తర్వాత నీ కోసం ఈ టేబుల్ మీద కొన్ని పుస్తకాలు తీసుకొస్తాను. నువ్వు దేని గురించి చదవాలనుకుంటున్నావు?" అని అడిగింది."పులులు... డైనోసార్లు," అని టోమాస్ చెప్పాడు.టోమాస్ చల్లని నీటిని తాగాడు. అతను ఎత్తైన పైకప్పును చూశాడు. గది అంతా చుట్టూ ఉన్న పుస్తకాలను చూశాడు. ఆ మహిళ అలమారల నుంచి కొన్ని పుస్తకాలు తీసుకుని వచ్చి టేబుల్ మీద పెట్టడం గమనించాడు."ఈ కుర్చీ నీకోసమే, టోమాస్," అని ఆమె చెప్పింది.టోమాస్ కూర్చున్నాడు. తర్వాత చాలా జాగ్రత్తగా పుస్తకాల కుప్పలో నుంచి ఒక పుస్తకాన్ని తీసుకుని తెరిచాడు.

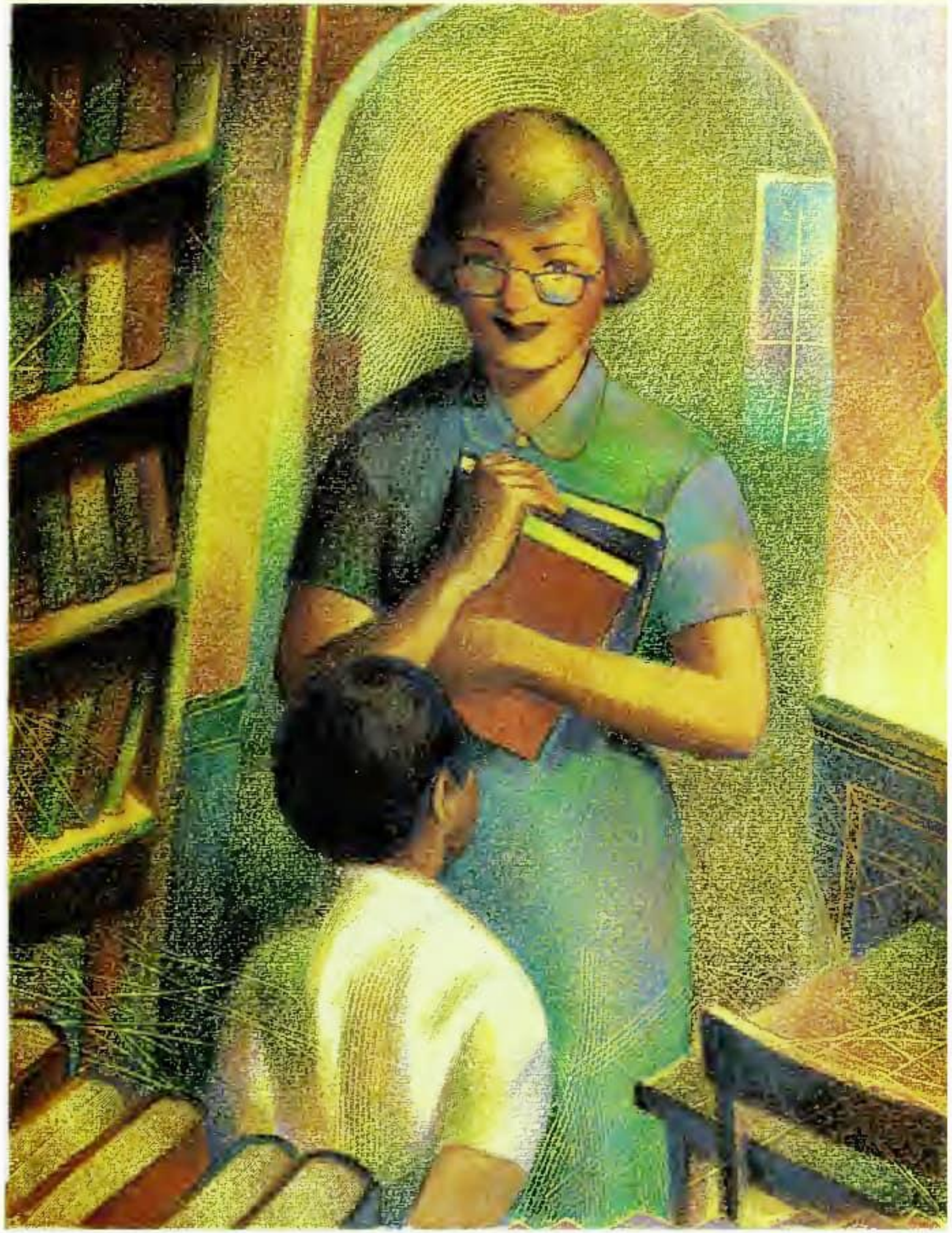

టోమాస్ తన ఊహల్లో డైనోసార్లను చూశాడు. అవి తమ పొడవైన మెడలను వంచి మెరిసే నీటిని తాగుతున్నాయి.అతను ఒక అడవి పక్షి కేకలను విన్నాడు.తాను డైనోసార్‌పై ప్రయాణం చేస్తున్నట్లు ఊహించుకున్నాడు. గట్టిగా పట్టుకుని ఉండగా, దాని వెచ్చని మెడను తాకినట్లు అనిపించింది.టోమాస్ పూర్తిగా పుస్తకంలోని ప్రపంచంలో మునిగిపోయాడు. గ్రంథాలయ మహిళ గురించి కూడా మరిచిపోయాడు. ఐవా గురించి, టెక్సాస్ గురించి కూడా మరిచిపోయాడు.

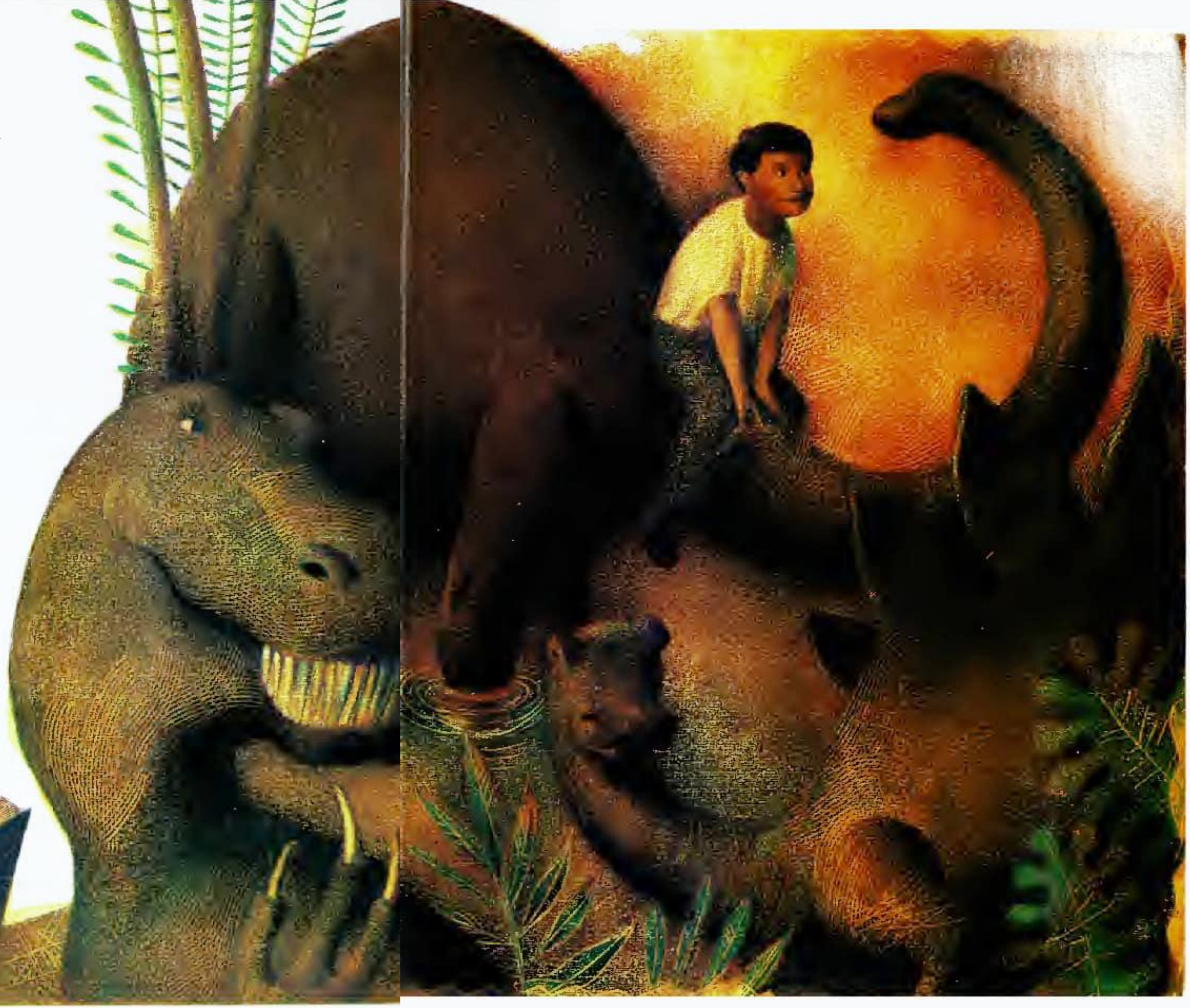

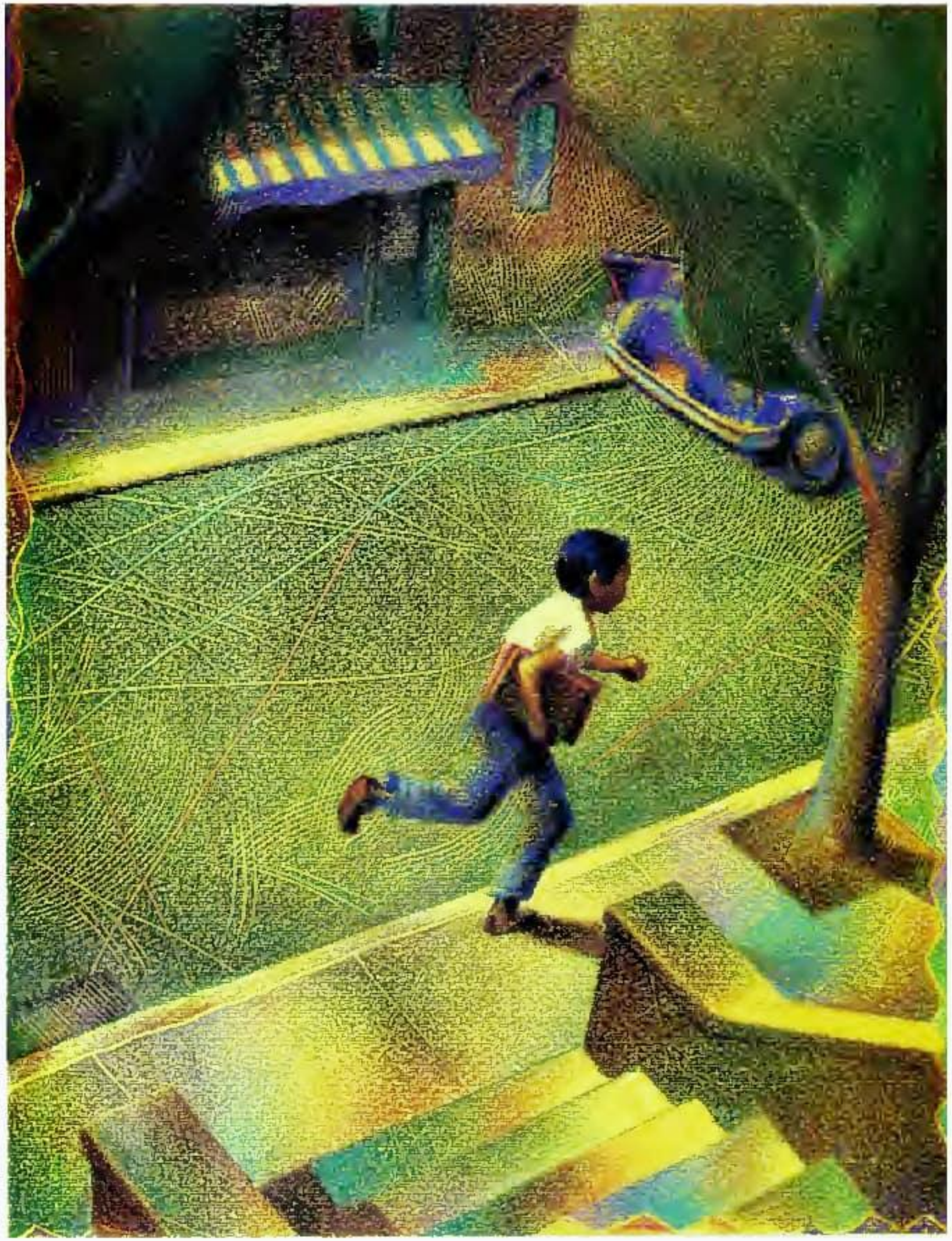

టోమాస్, టోమాస్," అని గ్రంథాలయ మహిళ మెల్లగా పిలిచింది.టోమాస్ చుట్టూ చూశాడు. గ్రంథాలయం ఖాళీగా ఉంది. సూర్యుడు అస్తమిస్తున్నాడు.గ్రంథాలయ మహిళ కొంతసేపు టోమాస్ వైపు చూసింది. తరువాత ఆమె, "టోమాస్, నువ్వు గ్రంథాలయం నుండి రెండు పుస్తకాలు ఇంటికి తీసుకెళ్లాలనుకుంటున్నావా? నేను వాటిని నా పేరుతో నమోదు చేస్తాను," అని చెప్పింది.టోమాస్ తన పుస్తకాలను చేతిలో పట్టుకుని గ్రంథాలయం నుంచి బయటకు వచ్చాడు. కొత్త కథలను తన కుటుంబానికి చూపించాలని ఎంతో ఉత్సాహంతో ఇంటివైపు పరుగెత్తాడు.

"నాకు చదివి వినిపించు," అని అతను టోమాస్‌తో అన్నాడు.మొదట టోమాస్ పుస్తకంలోని చిత్రాలను చూపించాడు. ఒక పులి చిత్రాన్ని చూపిస్తూ,"¡Qué tigre tan grande!" అని స్పానిష్‌లో చెప్పాడు. తర్వాత ఇంగ్లీష్‌లో, "What a big tiger!" — "ఎంత పెద్ద పులి!" అని చెప్పాడు."నాకు ఇంగ్లీష్‌లో చదివి వినిపించు," అని పాపా గ్రాండే అన్నాడు.టోమాస్ రాత్రివేళ అడవిలో ప్రకాశవంతంగా మెరుస్తున్న పులి కళ్ల గురించి చదివాడు. తరువాత అతను ఒక భారీ పులిలా గట్టిగా గర్జించాడు.అది చూసి నాన్న, అమ్మ, ఎన్రికే నవ్వారు. వారు కూడా అతని దగ్గరకు వచ్చి కూర్చొని అతను చెప్పే కథను ఆసక్తిగా విన్నారు.

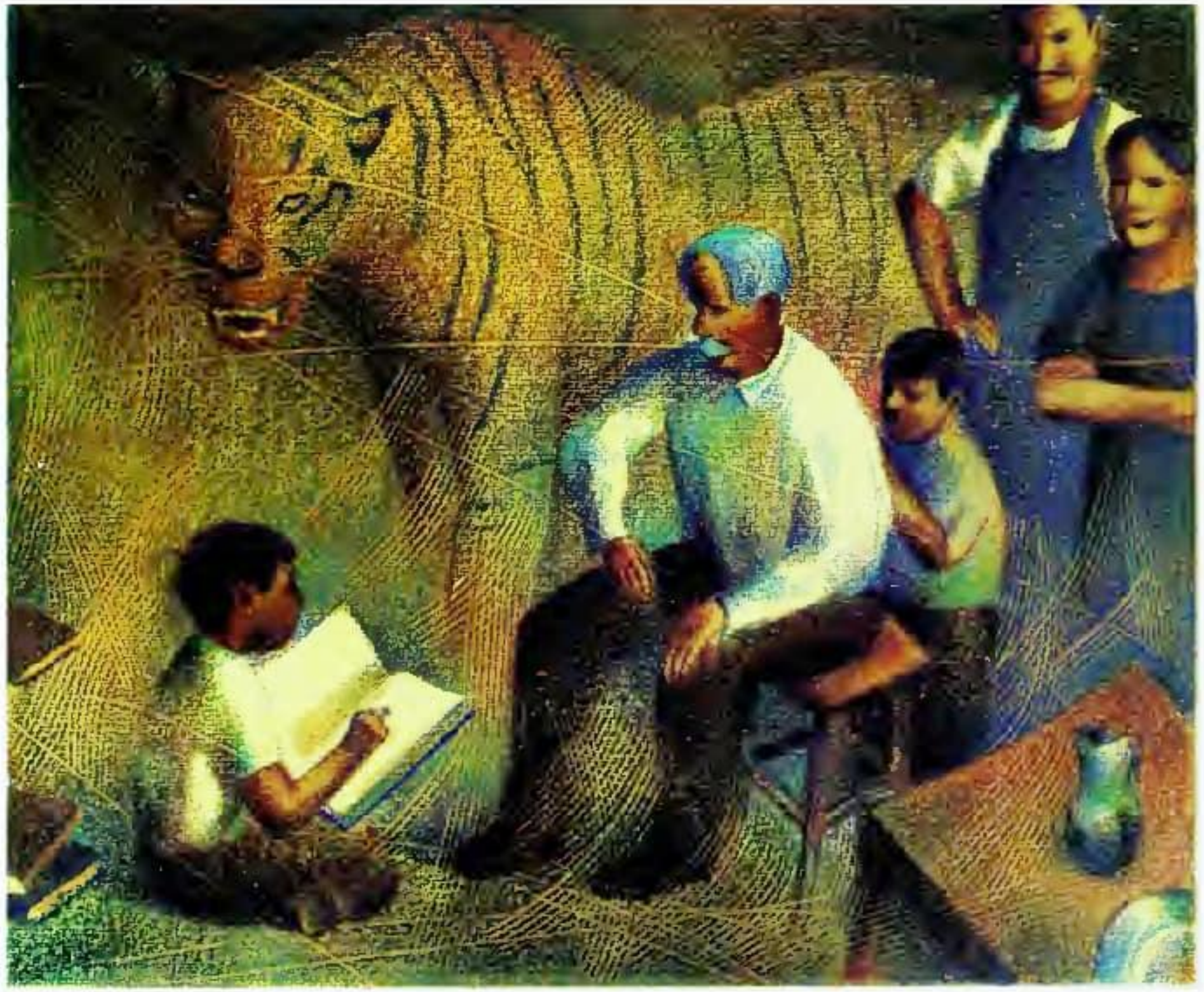

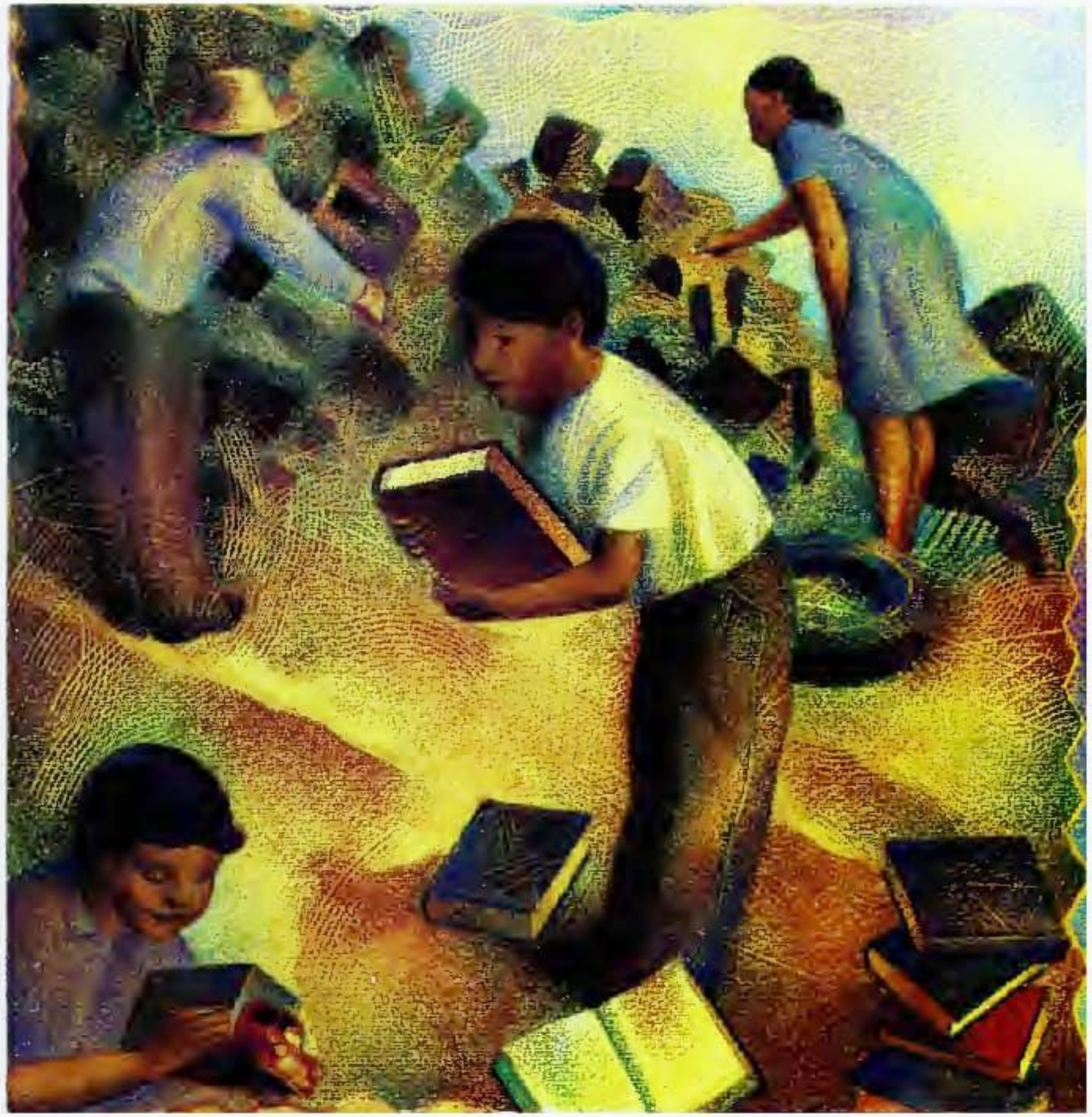

కొన్ని రోజులలో టోమాస్ తన తల్లిదండ్రులతో కలిసి పట్టణంలోని చెత్తకుప్ప (డంప్‌యార్డ్) వద్దకు వెళ్లేవాడు.వారు అమ్మడానికి ఇనుప ముక్కలను వెతికేవారు. ఎన్రికే బొమ్మల కోసం వెతికేవాడు.కానీ టోమాస్ మాత్రం పుస్తకాల కోసం వెతికేవాడు.అతను దొరికిన పుస్తకాలను ఎండలో పెట్టి ఉంచేవాడు. అలా చేస్తే వాటిలో ఉన్న చెడు వాసన పోతుందని భావించేవాడు.

వేసవి కాలమంతా, అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా టోమాస్ గ్రంథాలయానికి వెళ్లేవాడు.గ్రంథాలయ మహిళ ఎప్పుడూ, "ముందు కొంచెం నీళ్లు తాగు, టోమాస్. ఆ తర్వాత కొన్ని కొత్త పుస్తకాలు చదువు," అని చెప్పేది.ప్రశాంతంగా ఉండే రోజులలో ఆమె, "టోమాస్, నా బల్ల దగ్గరకు వచ్చి నాకు చదివి వినిపించు," అని చెప్పేది.తర్వాత, "దయచేసి నాకు స్పానిష్‌లో కొన్ని కొత్త పదాలు నేర్పు," అని అడిగేది.టోమాస్ చిరునవ్వు చిందించేవాడు. అతనికి ఉపాధ్యాయుడిలా ఉండడం చాలా ఇష్టం.గ్రంథాలయ మహిళ ఒక పుస్తకాన్ని చూపించింది."పుస్తకాన్ని స్పానిష్‌లో లిబ్రో (Libro) అంటారు," అని టోమాస్ చెప్పాడు."లిబ్రో," అని గ్రంథాలయ మహిళ పలికింది.తర్వాత టోమాస్ తన చేతులను రెక్కల్లా ఆడిస్తూ, "పాహారో (Pájaro)" అని చెప్పాడు.గ్రంథాలయ మహిళ నవ్వుతూ, "Bird (పక్షి)" అని చెప్పింది.

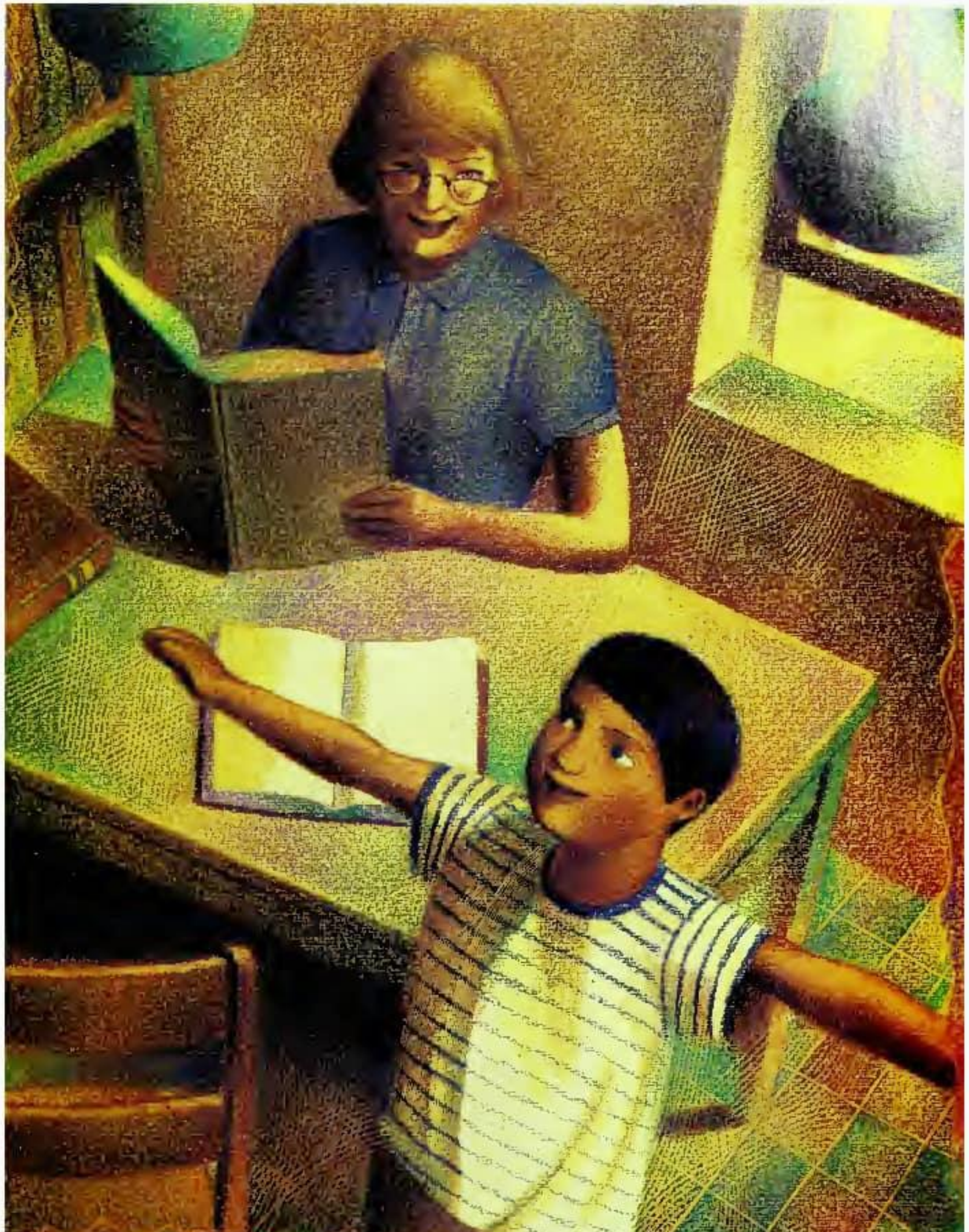

గ్రంథాలయం చాలా రద్దీగా ఉండే రోజులలో, టోమాస్ తనంతట తానే చదువుకునేవాడు.అతను చిత్రాలను చాలాసేపు ఆసక్తిగా చూసేవాడు. ఒక భారతీయ (రెడ్ ఇండియన్) శిబిరంలో వెలిగే మంటల పొగ వాసనను తాను పసిగట్టినట్లు ఊహించుకునేవాడు.అతను ఒక నల్ల గుర్రంపై వేడిగా, దుమ్ముతో నిండిన ఎడారి గుండా ప్రయాణిస్తున్నట్లు ఊహించుకునేవాడు.సాయంత్రం వేళల్లో, తాను చదివిన కథలను అమ్మకు, నాన్నకు, పాపా గ్రాండేకు, అలాగే ఎన్రికేకు చదివి వినిపించేవాడు.

ఆగస్టు నెలలో ఒక మధ్యాహ్నం, టోమాస్ పాపా గ్రాండేను గ్రంథాలయానికి తీసుకువచ్చాడు.గ్రంథాలయ మహిళ, "బుయెనాస్ టార్డెస్, సెఞోర్ (Buenas tardes, señor)" అని పలికింది.టోమాస్ చిరునవ్వు చిందించాడు. "శుభ మధ్యాహ్నం, సార్" అని స్పానిష్‌లో ఎలా చెప్పాలో అతనే ఆమెకు నేర్పించాడు."బుయెనాస్ టార్డెస్, సెఞోరా (Buenas tardes, señora)," అని పాపా గ్రాండే జవాబిచ్చాడు.టోమాస్ మెల్లగా, "ఈ రోజు మీకు ఒక బాధాకరమైన పదం నేర్పాలి. ఆ పదం అడియోస్ (Adiós). దాని అర్థం వీడ్కోలు," అని చెప్పాడు.టోమాస్ తిరిగి టెక్సాస్‌కు వెళ్లబోతున్నాడు. ఈ ప్రశాంతమైన ప్రదేశాన్ని, చల్లని నీటిని, ఎన్నో పుస్తకాలను అతను ఎంతో మిస్ అవుతాడు. గ్రంథాలయ మహిళను కూడా మిస్ అవుతాడు."మా అమ్మ మీకు కృతజ్ఞతలు చెప్పడానికి ఇది పంపింది," అని టోమాస్ ఒక చిన్న పొట్లాన్ని ఆమెకు ఇస్తూ అన్నాడు."ఇది పాన్ దుల్సే (Pan Dulce), అంటే తియ్యటి రొట్టె. మా అమ్మ టెక్సాస్‌లోనే అత్యుత్తమ పాన్ దుల్సే తయారు చేస్తుంది."గ్రంథాలయ మహిళ, "ఎంత బాగుంది! నిజంగా చాలా బాగుంది. గ్రాసియాస్ (Gracias), టోమాస్. ధన్యవాదాలు," అని చెప్పింది.ఆమె టోమాస్‌ను ప్రేమగా గట్టిగా కౌగిలించుకుంది.

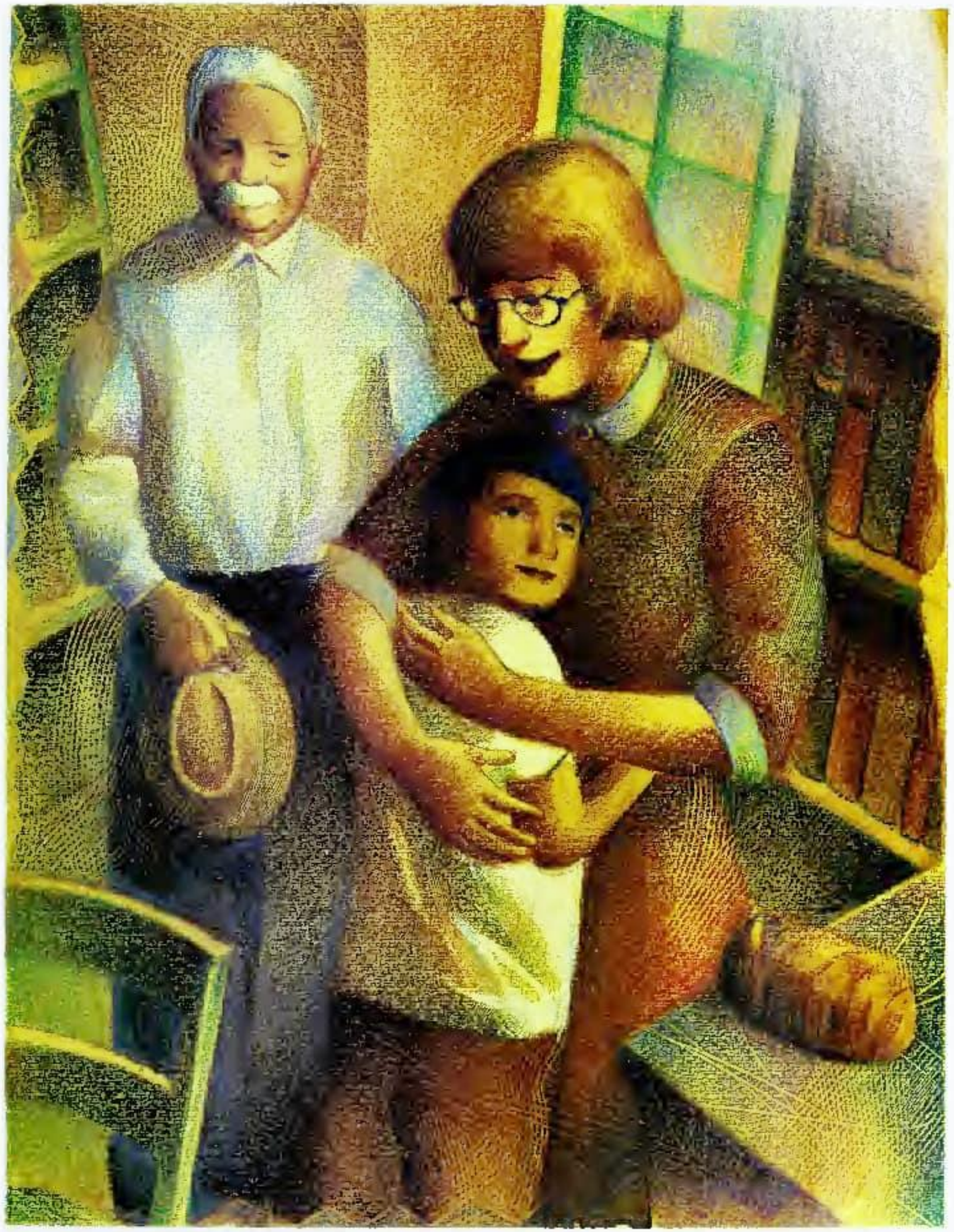

ఆ రాత్రి, మళ్లీ తుప్పు పట్టిన పాత కారు బంప్-బంప్ అంటూ ప్రయాణిస్తుండగా, టోమాస్ తన చేతిలో మెరిసే కొత్త పుస్తకాన్ని పట్టుకున్నాడు. అది గ్రంథాలయ మహిళ అతనికి ఇచ్చిన బహుమతి.పాపా గ్రాండే చిరునవ్వుతో,"కొత్త కథకుడికి మరిన్ని కథలు," అని అన్నాడు.

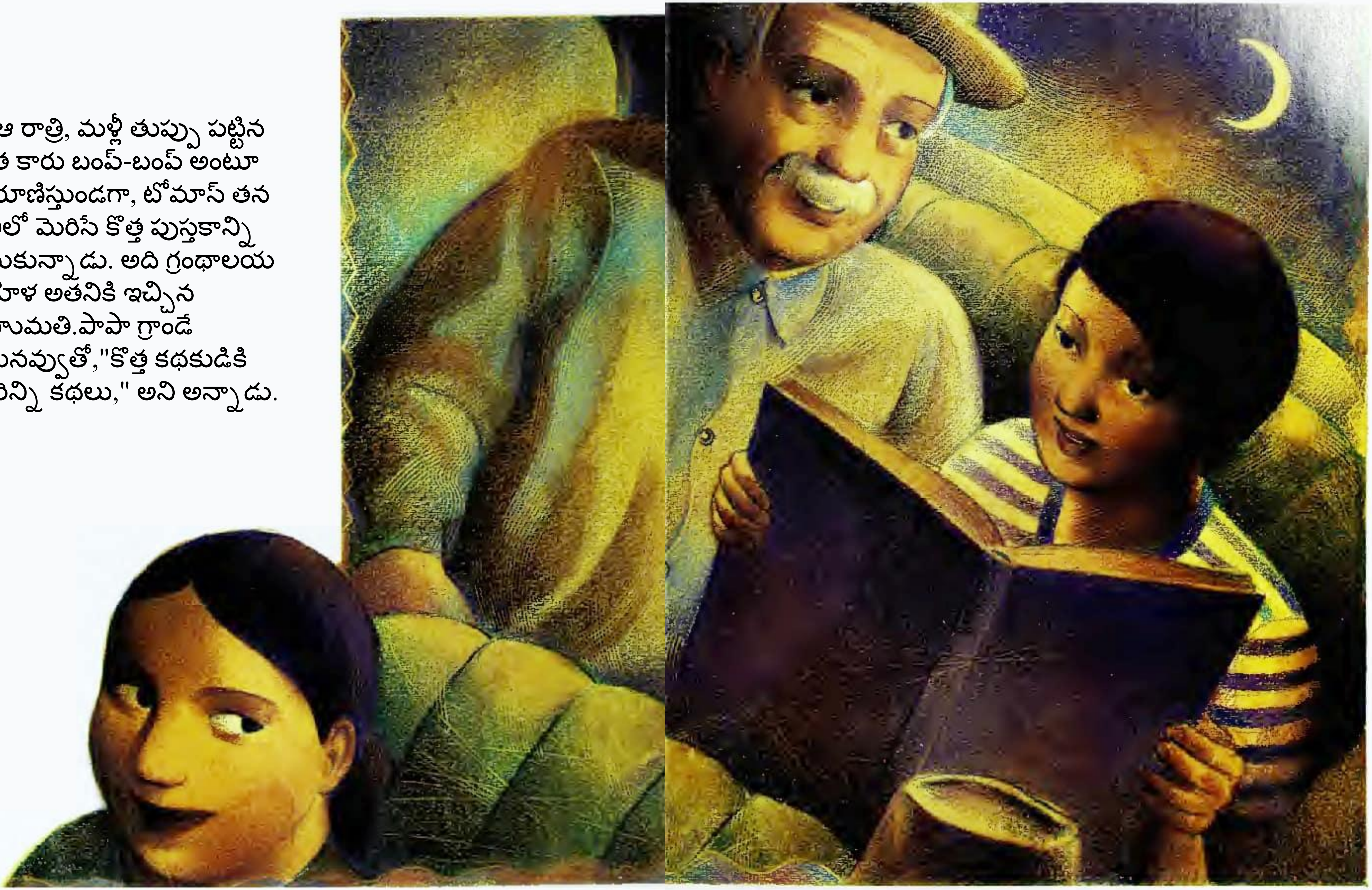

టోమాస్ కళ్లను మూసుకున్నాడు.చాలా కాలం క్రితం డైనోసార్లు చల్లని నీటిని తాగుతున్న దృశ్యం అతని కళ్ల ముందు మెదిలింది.అతను అడవిలోని స్నేక్‌బర్డ్ (పాము పక్షి) అరుపును విన్నట్లు అనిపించింది.ఎగుడుదిగుడుగా సాగుతున్న ప్రయాణంలో, తాను గట్టిగా పట్టుకుని ఉండగా డైనోసార్ యొక్క వెచ్చని మెడను తాకిన అనుభూతిని పొందాడు.

కథ గురించి:
టోమాస్ రివేరా 1935లో అమెరికాలోని టెక్సాస్ రాష్ట్రంలోని క్రిస్టల్ సిటీ అనే పట్టణంలో జన్మించాడు.వలస వ్యవసాయ కూలీగా పనిచేసిన టోమాస్ రివేరా విద్యకు ఎంతో విలువ ఇచ్చాడు. తన కష్టపడి చదువుకుని రచయితగా, ప్రొఫెసర్‌గా, విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలకుడిగా మరియు జాతీయ విద్యా నాయకుడిగా ఎదిగాడు.1984లో డాక్టర్ టోమాస్ రివేరా మరణించే సమయానికి, ఆయన కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయం – రివర్‌సైడ్ (University of California, Riverside) కు చాన్సలర్‌గా పనిచేస్తున్నారు.ఐవా రాష్ట్రంలోని ఒక గ్రంథాలయ అధికారి ప్రోత్సాహంతో చదవడం ప్రారంభించిన ఆ చిన్న బాలుడి జ్ఞాపకార్థం, ఆ విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణంలోని గ్రంథాలయానికి ఇప్పుడు "టోమాస్ రివేరా లైబ్రరీ" అనే పేరు పెట్టబడింది.